

Departament d'Arquitectura
de Computadors

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Conceptes Avançats de Sistemes Operatius

Facultat d'Informàtica de Barcelona
Dept. d'Arquitectura de Computadors

Curs 2018/19 Q2

Sistemes de fitxers

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Facultat d'Informàtica de Barcelona

Índex

- Gestió de quotes
- Journaling
- Sistemes de fitxers en xarxa
- Mecanisme de *boot*

Índex

- Gestió de quotes
- Journaling
- Sistemes de fitxers en xarxa
- Mecanisme de *boot*

Gestió de quotes

- Quota, què és?
 - Habilitat de limitar la quantitat de dades que un usuari (o grup d'usuaris) té en un sistema de fitxers (partició)
- Mecanisme
 - Independent del sistema de fitxers
- Requereix
 - Que el sistema de fitxers les suporti
 - Que el kernel les suporti

Gestió de quotes

- Preparació de la partició
 - Ha de ser muntada amb les opcions 'usrquota' i/o 'grpquota'
 - Es pot usar /etc/fstab
 - /dev/sda9 /home ext4 defaults,usrquota,grpquota 1 1
 - Comanda quotacheck per crear els fitxers de quota
 - quotacheck -vagum
 - verbose, all, group, user, no-remount
 - Crea
 - /aquota.user
 - /aquota.group

Gestió de quotes

- Activació i aturada de les quotes
 - /sbin/quotaon -avug (all, verbose, user, group)
 - Activa el mecanisme de quotes
 - /sbin/quotaoff per desactivar-lo
- Edició de quotes
 - edquota, obre un editor, estil crontab

Disk quotas for user xavim (uid 500):

Filesystem	blocks	soft	hard	inodes	soft	hard
/dev/loop0	32	16	32	2	0	0

- Examinar les quotes: quota -v

Disk quotas for user xavim (uid 500):

Filesystem	blocks	quota	limit	grace	files	quota	limit
grace							
/dev/loop0	32*	16	32	6days	2	0	0

Gestió de quotes

- "Grace period"
 - Temps durant el qual l'usuari pot arribar al límit "hard", només amb warnings per part del sistema
 - Si expira el "grace period", llavors el sistema de quotes ja no deixa passar del "soft" límit

Índex

- Gestió de quotes
- **Journaling**
- Sistemes de fitxers en xarxa
- Mecanisme de *boot*

Journaling

- Habitualment, les operacions sobre fitxers inclouen diverses operacions al disc
 - Exemple: esborrar un fitxer
 - Esborrar l'entrada del directori
 - Marcar l'i-node com a lliure a la taula d'i-nodes
 - Marcar els blocs de dades com a lliures a la taula de blocs
 - Si el sistema s'apaga en mig d'aquests passos...
 - Pot quedar un conjunt de blocs de dades ocupats i sense nom
 - L'entrada del directori pot quedar apuntant a un conjunt de blocs alliberats → poca seguretat!

Recuperació costosa

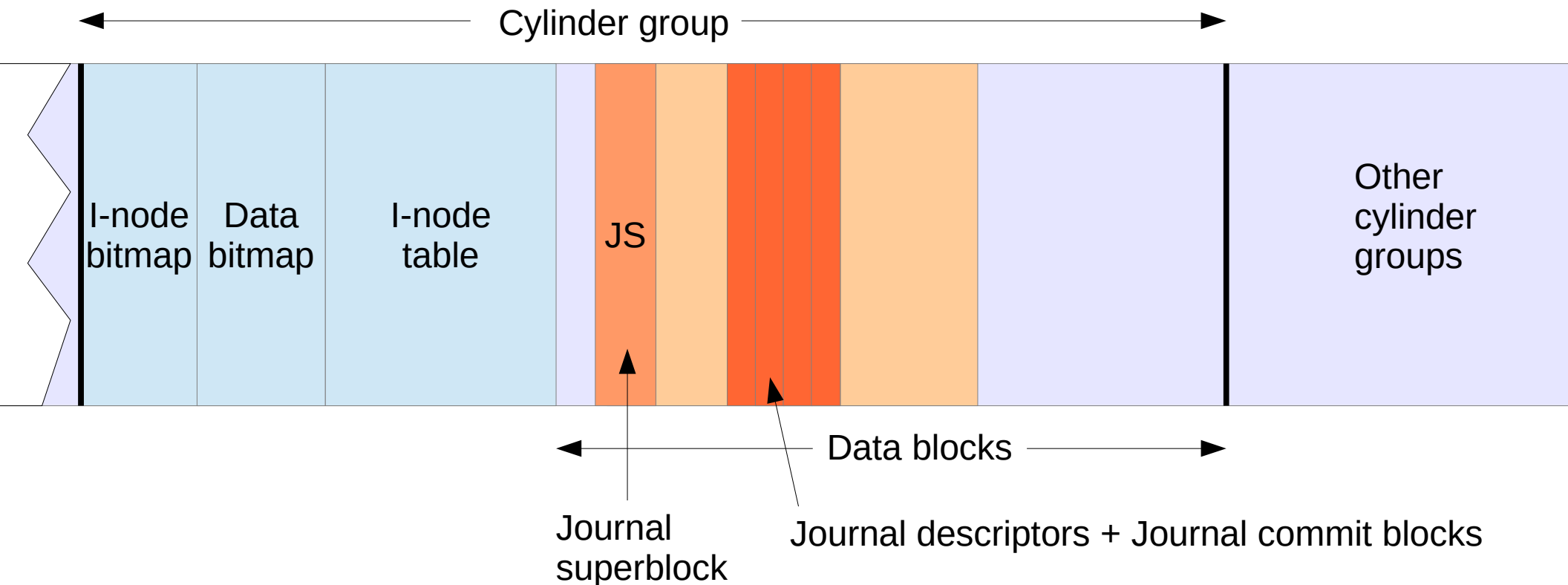
- Per arreglar aquests errors, cal recórrer completament
 - l'arbre de directoris i fitxers
 - les estructures d'i-nodes i mapes de blocs de dades
- Temps de test i recuperació
- Solució: journal

Journaling

- Garanteix consistència del sistema de fitxers
 - Fallades de corrent elèctric
 - Fallades del sistema
- Pot guardar-se en un disc diferent
 - Per minimitzar contenció al disc
 - Lectures i escriptures de dades i journal al mateix temps
- Les escriptures al journal es fan **asíncrones** per reduir l'impacte en el rendiment

Journaling

- Inclou una estructura de dades de suport a la recuperació del sistema de fitxers

Analysis and Evolution of Journaling File Systems

Vijayan Prabhakaran, Andrea C. Arpaci-Dusseau, and Remzi H. Arpaci-Dusseau

<http://www.cs.wisc.edu/wind/Publications/sba-usenix05.pdf>

Gestió del journal

- Al journal cal escriure per avançat, respecte a la resta del disc
 - Introduir dependències entre operacions
- Els canvis escrits en el journal són atòmics:
 - En recuperació, mai es repetirà una seqüència d'operacions que no estigui sencera en el journal
 - Cada seqüència inclou una suma de comprovació
 - Si la suma és incorrecte, no es reproduirà durant la recuperació

Tipus de journals

- Físic
 - Grava una còpia de cada bloc!
- Lògic
 - Grava només els canvis a les metadades del sistema de fitxers
 - Poden tenir corrupció de dades
 - Però no de l'estructura del sistema de fitxers

Journaling

- Ext4
 - Basat en ext3, sense afegir incompatibilitats
 - Limit ext3: 8TB punters a blocs de 32 bits
 - Suport per sistemes de fitxers grans
 - 48 bits d'adreça a bloc → 1 EB (2^{60} bytes)
 - Extents: milloren el tractament de blocs contigus en el fitxer i en disc
 - Tamany de block gran: 4KB – 1MB
 - **En realització, impacta a les utilitats, i al sistema**
 - **Fragmentació interna: també pels directoris...**
 - Temps en alta resolució: nanosegons
 - Incorpora suport per quotes en el propi sistema

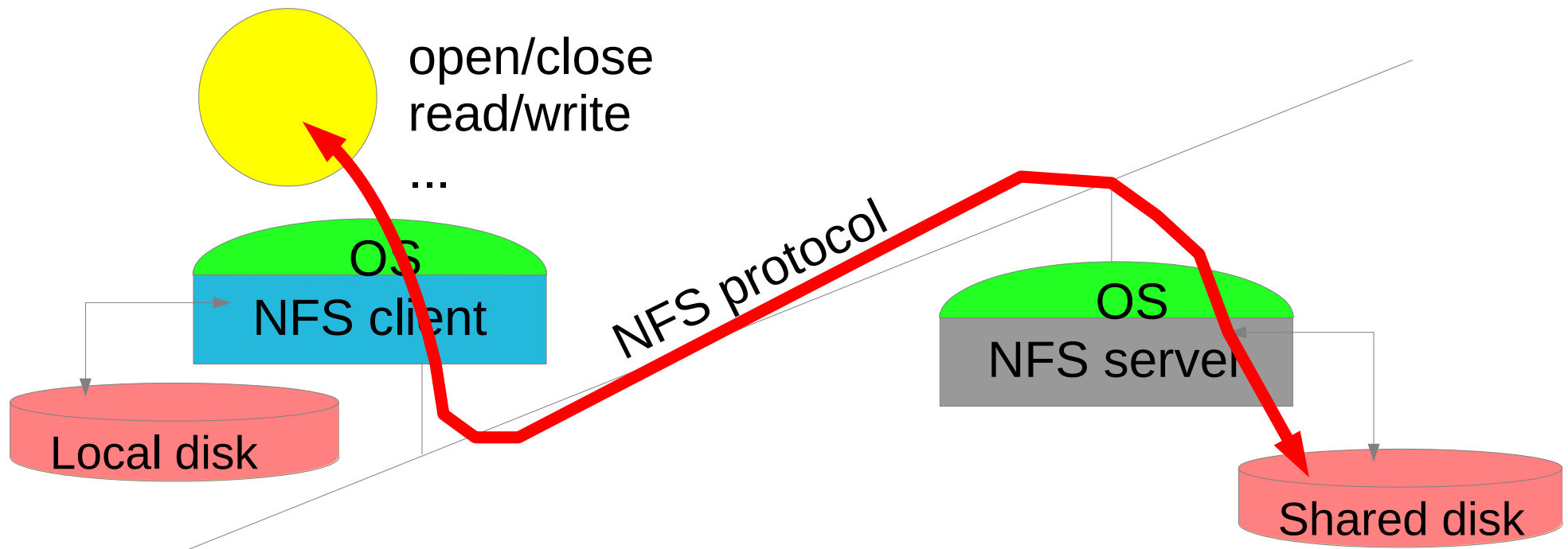
https://ext4.wiki.kernel.org/index.php/Ext4_Design

Índex

- Gestió de quotes
- Journaling
- **Sistemes de fitxers en xarxa**
- Mecanisme de *boot*

Sistemes de fitxers en xarxa

- Network File System (NFS)
 - Transparent als usuaris
 - Implementat sobre Remote Proc. Calls (RPCs)
 - Centralitzat en un servidor

Sistemes de fitxers en xarxa

- AFS, Andrew File System
 - Distribuït en diferents servidors
 - Presenta una visió homogènia dels fitxers independent de la localització de l'usuari
 - OpenAFS – Linux, MAC, Windows

Object Exchange (OBEX)

- Protocol d'intercanvi de dades amb dispositius mòbils
 - fitxers de tot tipus
 - Entrades de calendari
 - Tarjetes de visita

<http://openobex.sourceforge.net/about.html>

Object Exchange (OBEX)

- Xarxes
 - USB
 - Infrared (IrDA, IrLAN)
 - Bluetooth
 - Serial ports / ttys
- Sistemes de fitxers
 - FUSE – Filesystem in User Space

<http://fuse.sourceforge.net/>

FUSE

- Configuració i mòdul en el kernel
 - `CONFIG_FUSE_FS=m` `fuse.ko`
- Llibreries
 - `/lib64/libfuse.so`
- Comanda
 - `/bin/fusermount` – `setuid a root`
- Interfície
 - `fuse_main(argc, argv, &operations, NULL);`

FUSE

- Interface

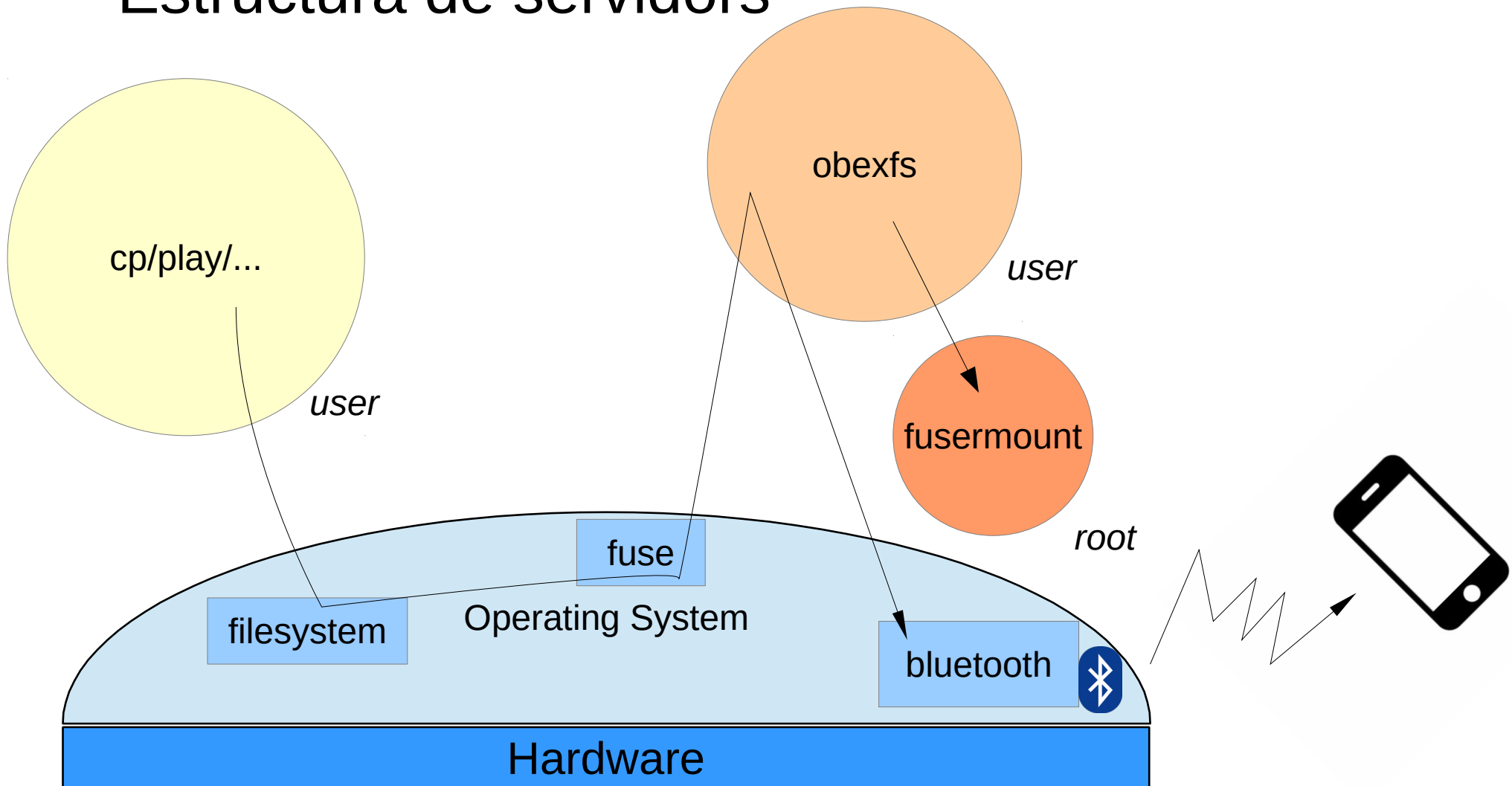
- open / create / read / write / fsync / flush / release
- get file attributes / stat / statfs / access
- symlink / readlink / link / rename
- mknod / mkdir
- unlink / rmdir
- opendir / readdir / releasedir / fsyncdir
- chmod / chown
- truncate
- +++

Exemple

<https://github.com/zuckschwerdt/obexfs/blob/master/fuse/obexfs.c>

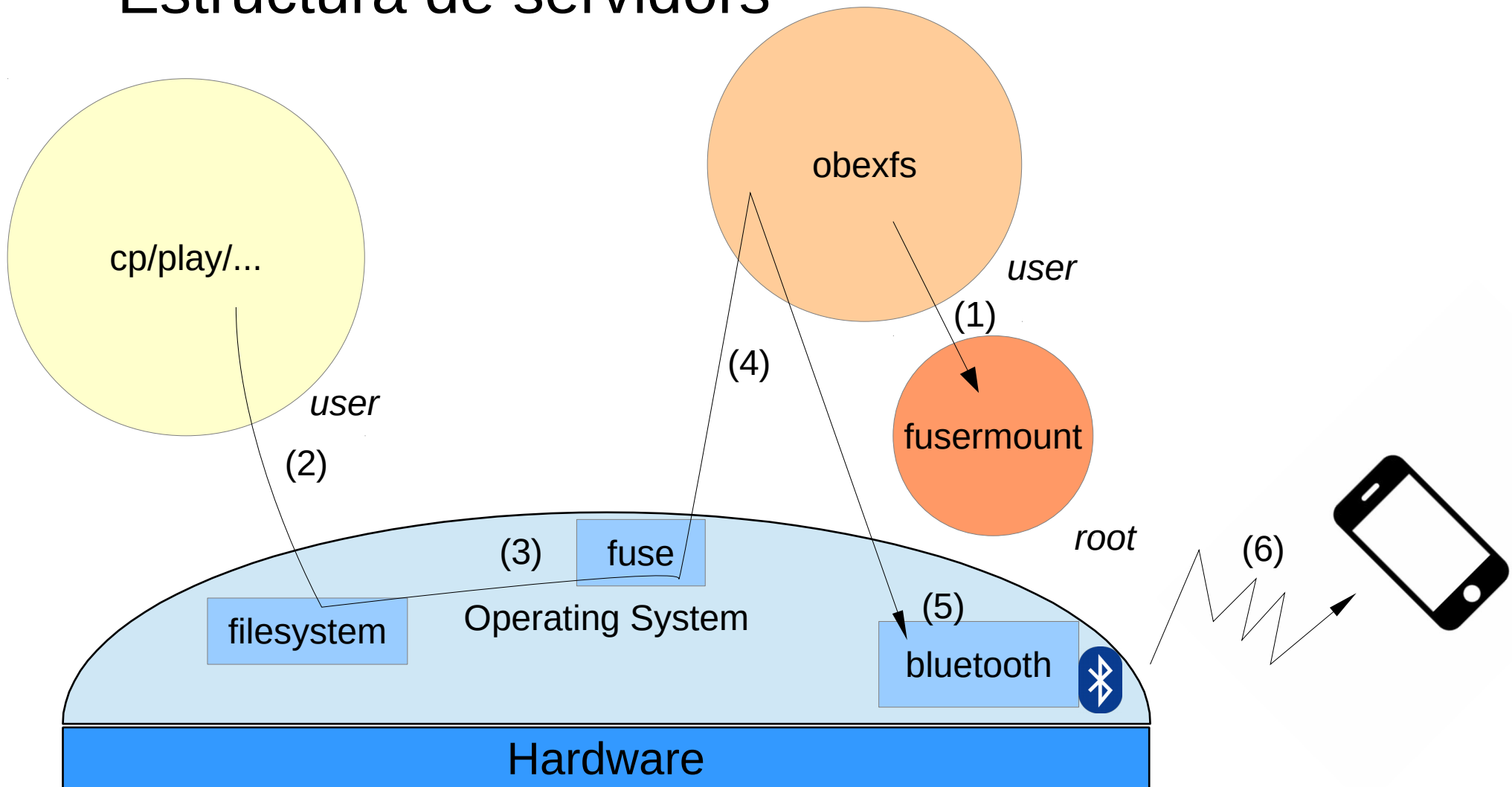
OBEX + FUSE

- Estructura de servidores

OBEX + FUSE

- Estructura de servidores

OBEX + FUSE (examples)

- Llistar el contingut d'un directori
 - `obexftp -b DC:tt:zz:aa:xx:yy -c <path> -l`
- Transferir fitxers al dispositiu
 - `obexftp -b DC:tt:zz:aa:xx:yy -c <path> --put <file>`
- Transferir fitxers des del dispositiu
 - `obexftp -b DC:tt:zz:aa:xx:yy -c <path> --get <file>`
- Muntar el dispositiu a <mountpoint>
 - `obexfs -b DC:tt:zz:aa:xx:yy -- <mountpoint>`

Activitat de Bluetooth

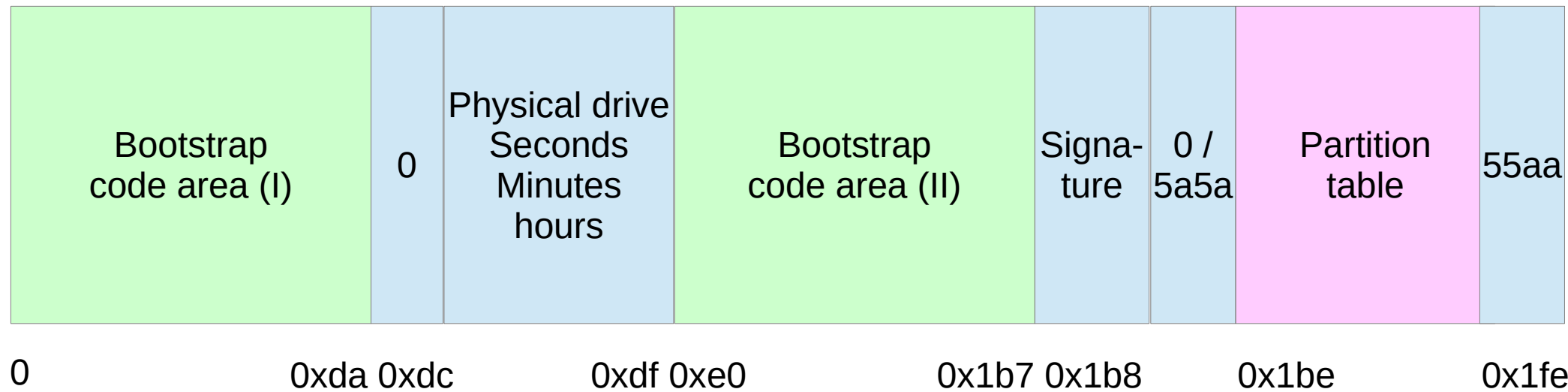
- tcpdump permet veure l'activitat del Bluetooth
 - Cal determinar el dispositiu
 - lsusb -v | grep -i bluetooth →
 - Bus 004 Device 004: ID 0a5c:2145 Broadcom Corp. Bluetooth ...
 - tcpdump -D →
 - 1.eth0
 - ...
 - 7.usbmon4 (USB bus number 4)
 - ...
 - 12.any (Pseudo-device that captures on all interfaces)
 - ...
 - tcpdump -i 7 -w - | od -c

Índex

- Gestió de quotes
- Journaling
- Sistemes de fitxers en xarxa
- Mecanisme de *boot*

BIOS/DOS

- Inici del disc, Master Boot Record (MBR)

BIOS/DOS

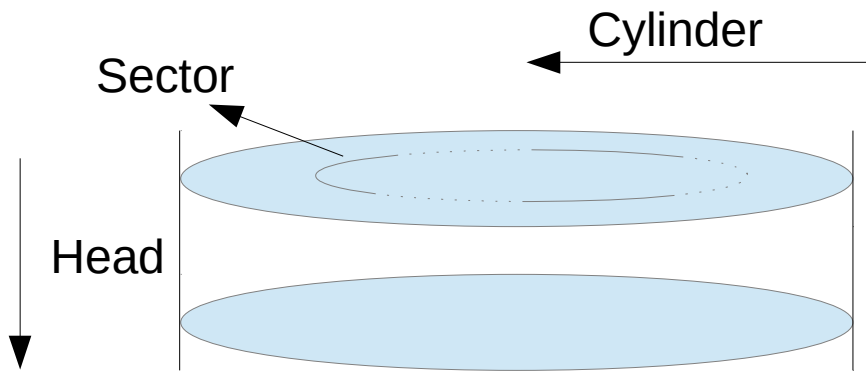
- Inici del disc, Master Boot Record
 - Codi de boot

0000000	0eb4	20b0	5850	c0fe	cd50	b410	b986	000f
	? 016	?	P X	? ?	P ?	020 ?	206 ?	017 \0
0000020	40ba	cd42	f415	edeb	ebf4	00fd	0000	0000
	? @	B ?	025 ?	? ?	? ?	? \0	\0 \0	\0 \0
0000040	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0
*								
0000700	0002	0aee	0208	0001	0000	7fff	0000	0000
	002 \0	? \n	\b 002	001 \0	\0 \0	? 177	\0 \0	\0 \0
0000720	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0	\0 \0
*								
0000760	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	aa55

- Taula de particions

BIOS/DOS

- Taula de particions

- LBA (Logical block addressing)
 - Substitueix head/cyl/sector
 - Permet adreçar discos més grans
 - ... i amb geometria irregular

Estructura d'una entrada de la taula de particions

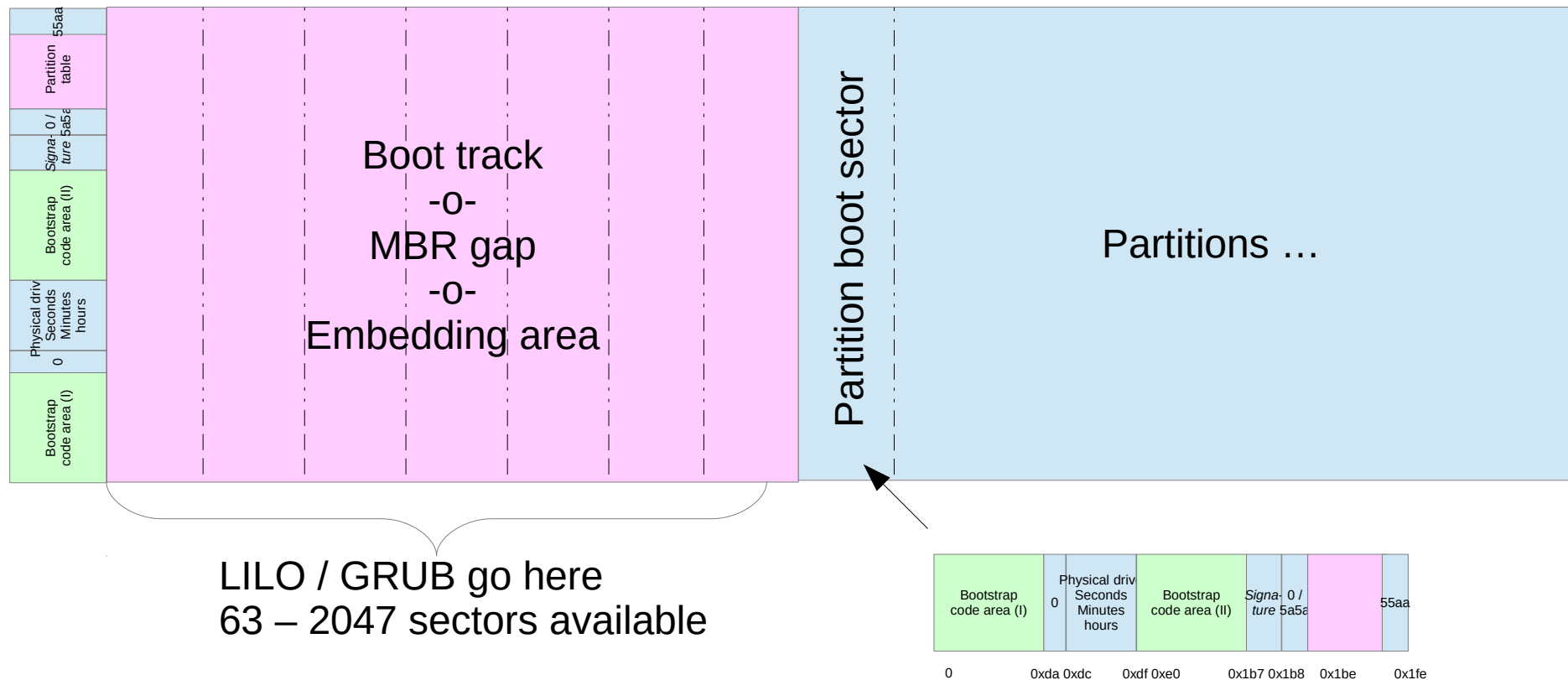
First sector

Last sector

Status / Physical drive
Head
Sector[0-5] / cylinder[8-9]
Cylinder[0-7]
Partition type (b, 82, 83...)
Head
Sector[0-5] / cylinder[8-9]
Cylinder[0-7]
LBA of first sector in the partition
Number of sectors in the partition

BIOS/DOS

- Bootloader installation

<http://www.gnu.org/software/grub/manual/grub.html#BIOS-installation>

Nou sistema de *boot*

- UEFI
 - Open firmware
 - Unified Extensible Firmware Interface
- Nova taula de particions
 - GPT – GUID Partition Table
 - GUID – Global Unified IDentifiers
- Base
 - Partició FAT32/vfat
 - Binaris de Windows

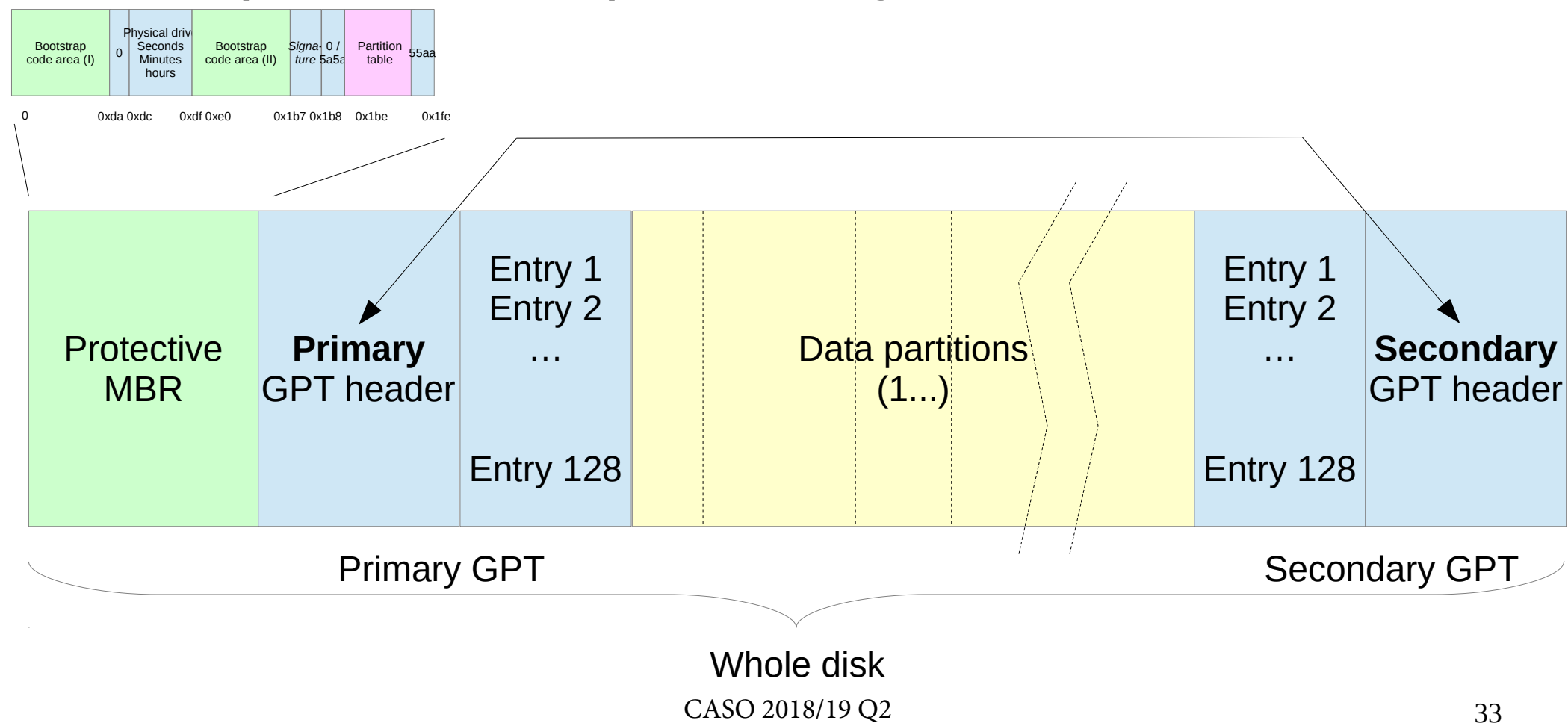
elilo.conf: ASCII text

elilo.efi: PE32+ executable (EFI application) x86-64 (stripped to external PDB), for MS Windows

vmlinux: x86 boot sector

GUID Partition Table

- Protective MBR: ajuda a detectar la GPT en sistemes antics
- Disposem de còpia de seguretat al final del disc

EFI

```
root@pcxavim5:~# dd if=/dev/sda bs=1024 count=1 2>/dev/null | od -xc
```

```
0000000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
      \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0
*
0000660 0000 0000 0000 0000 0000 a240 4916 0000 0000
      \0 \0 \0 \0 \0 \0 @  026 I \0 \0 \0 \0
0000700 0001 feee ffff 0001 0000 602f 3a38 0000
      001 \0  210 220 \0 \0 001 \0 \0 \0 \0 /  ` 8  : \0 \0
0000720 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
      \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0
*
0000760 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
      \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0
      aa55
      U  213
0001000 4645 2049 4150 5452 0000 0001 005c 0000
      E  F  I      P  A  R  T \0 \0 001 \0 \ \0 \0 \0 \0
0001020 8858 90de 0000 0000 0001 0000 0000 0000
      X 210  220 \0 \0 \0 \0 001 \0 \0 \0 \0 \0 \0
0001040 602f 3a38 0000 0000 0022 0000 0000 0000
      /  ` 8  : \0 \0 \0 \0 " \0 \0 \0 \0 \0 \0
0001060 600e 3a38 0000 0000 3c03 ed01 048b 4f51
      016  ` 8  : \0 \0 \0 \0 003 < 001  213 004 Q  O
0001100 8f9d 76a1 cb04 6527 0002 0000 0000 0000
      235 217  217 v 004  '  e 002 \0 \0 \0 \0 \0 \0
0001120 0080 0000 0080 0000 03c4 8291 0000 0000
      200 \0 \0 \0 200 \0 \0 \0 003 221 202 \0 \0 \0 \0
0001140 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
      \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0 \0
*
0002000
```

UEFI

- Pot usar el MBR per protegir una taula de particions que d'altra manera seria fàcil esborrar

```
root@pcxavim5:~# fdisk -l
```

```
WARNING: GPT (GUID Partition Table) detected on '/dev/sda'! The util fdisk doesn't support GPT.
Use GNU Parted.
```

```
Disk /dev/sda: 500.1 GB, 500107862016 bytes
255 heads, 63 sectors/track, 60801 cylinders, total 976773168 sectors
Units = sectors of 1 * 512 = 512 bytes
Sector size (logical/physical): 512 bytes / 4096 bytes
I/O size (minimum/optimal): 4096 bytes / 4096 bytes
Disk identifier: 0x4916a240
```

Device	Boot	Start	End	Blocks	Id	System
/dev/sda1		1	976773167	488386583+	ee	GPT

Partition 1 does not start on physical sector boundary.

UEFI

- Fent servir l'eina corresponent:

```
bash-4.2$ sudo /sbin/gdisk -l /dev/sda
```

```
GPT fdisk (gdisk) version 0.8.7
```

```
Partition table scan:  MBR: protective  BSD: not present  APM: not present  GPT: present
```

```
Found valid GPT with protective MBR; using GPT.
```

```
Disk /dev/sda: 976773168 sectors, 465.8 GiB  Logical sector size: 512 bytes
```

```
Disk identifier (GUID): ED013C03-048B-4F51-9D8F-A17604CB2765
```

```
Partition table holds up to 128 entries. First usable sector is 34, last usable sector is 976773134
```

```
Partitions will be aligned on 2048-sector boundaries.  Total free space is 4077 sectors (2.0 MiB)
```

Number	Start (sector)	End (sector)	Size	Code	Name
1	2048	2050047	1000.0 MiB	2700	
2	2050048	2582527	260.0 MiB	EF00	EFI system partition
3	2582528	2844671	128.0 MiB	0C01	Microsoft reserved part
4	2844672	484110335	229.5 GiB	0700	Basic data partition
5	484110336	584773631	48.0 GiB	8300	Basic data partition
6	584773632	685436927	48.0 GiB	8300	Basic data partition
7	685436928	786100223	48.0 GiB	8300	Basic data partition
8	786100224	786116607	8.0 MiB	8200	Basic data partition
9	786116608	853225471	32.0 GiB	8300	Basic data partition
10	853225472	952451071	47.3 GiB	8300	Basic data partition
11	952453120	976773119	11.6 GiB	2700	

```
bash-4.2$
```

UEFI

- Directoris de Boot
 - Boot loader (.efi)
 - Fitxers de configuració (Elilo, Grub2)
 - elilo.conf, grub.cfg
 - Kernel: vmlinuz...
 - Initrd: initrd.gz...
- Permet també que cada bootloader (e.g. GRUB) tingui un directori per a ell sol
- Linux: efibootmgr

```
.
|-- BOOT
|   |-- boot.sdi
|   |-- EFI
|       |-- Boot
|           |-- LenovoBT.EFI
|           |-- License.txt
|           |-- ReadMe.txt
|           |-- bootx64.efi
|       |-- Lenovo
|           |-- Boot
|               |-- boot.stl
|               |-- bootmgfw.efi
|               |-- bootmgr.efi
|       |-- Microsoft
|           |-- Boot
|               |-- boot.stl
|               |-- bootmgfw.efi
|               |-- bootmgr.efi
|       |-- Slackware
|           |-- elilo.conf
|           |-- elilo.efi
|           |-- vmlinuz
|       |-- Android
|           |-- elilo.conf
|           |-- elilo.efi
|           |-- kernel
```

efibootmgr

```
# efibootmgr -v
BootCurrent: 0013
Timeout: 10 seconds
BootOrder:
```

```
0013,0015,0007,0008,0000,0001,0002,0003,000C,0014,0009,000A,000B,000D,0012
```

```
Boot0000 Setup
```

```
Boot0001 Boot Menu
```

```
Boot0002 Diagnostic Splash Screen
```

```
Boot0003 Lenovo Diagnostics
```

```
Boot0004 Startup Interrupt Menu
```

```
Boot0005 Rescue and Recovery
```

```
Boot0006 MEBx Hot Key
```

```
Boot0007* USB CD
```

```
Boot0008* USB FDD
```

```
Boot0009* ATA HDD0
```

```
Boot000A* ATA HDD1
```

```
Boot000B* ATA HDD2
```

```
Boot000C* USB HDD
```

```
Boot000D* PCI LAN
```

```
Boot000E* IDER BOOT CDROM
```

```
Boot000F* IDER BOOT Floppy
```

```
Boot0010* ATA HDD
```

```
Boot0011* ATAPI CD
```

```
Boot0012* PCI LAN
```

```
Boot0013* Slackware HD(2,1f4800,82000,5862ef46-25d6-4653-9a47-7d3b1b620acf)
File(\EFI\Slackware\elilo.efi)
```

```
Boot0014* Windows Boot Manager HD(2,1f4800,82000,5862ef46-25d6-4653-9a47-7d3b1b620acf)
File(\EFI\Microsoft\Boot\bootmgfw.efi)
WINDOWS.....x...B.C.D.O.B.J.E.C.T.=.
```

```
{.9.d.e.a.8.6.2.c.-.5.c.d.d.-.4.e.7.0.-.a.c.c.1.-.f.3.2.b.3.4.4.d.4.7.9.5.}.....
```

```
Boot0015* Android HD(2,1f4800,82000,5862ef46-25d6-4653-9a47-7d3b1b620acf)
File(\EFI\Android\elilo.efi)
```